

Needs Assessment on School Improvement According to Quality Measures

Adopted by Kru Rak Thin Project

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น

Narin Nonthamand¹ Supachoke Piyasant² Sakaorat Kraimak³ and Katcharin Mahawong⁴

นรินทร์ นนทมาลย์¹ ศุภโชค ปิยะสันต์² สกาอรัตน์ ไกรมาก³ และคัชรินทร์ มหาวงศ์⁴

¹School of Education, University of Phayao

²Ban Huairaisamakkee School

³Phayao Primary Educational Service Area Office 2

⁴Phayao Provincial Education Office

¹วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

²โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

³สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

⁴สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

*Corresponding Author, e-mail: narin.no@up.ac.th

Abstract

This study aims to study and identify the needs of schools to improve the quality based on the quality and measurement imposed by the Kru Rak Thin (Teachers Return Home) Project. The samples were 248 schools participating in the Kru Rak Thin project organized by the Equitable Education Fund in Thailand. The data were collected using an assessment questionnaire on the quality improvement needs of schools in the Kru Rak Thin project. The collected data were analyzed using the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}), while the opinions obtained from open-ended questions were analyzed using content analysis.

The findings revealed that 1) the most urgent need of schools in enhancing the school quality in accordance with the quality measures used by the Kru Rak Thin Project was the Quality Learning Information System (Q-Info), and 2) the most frequently identified need in school quality improvement

among schools in the Kru Rak Thin project was to have strong information systems to support learning management sufficiently.

Keywords: Needs Assessment, School Quality Improvement, Kru Rak Thin Project

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น ภายใต้สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาในประเทศไทย จำนวน 248 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) และวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น จากข้อคำถามปลายเปิด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) 2) ความต้องการพัฒนาโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นที่พบมากที่สุด คือ มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ

คำสำคัญ : การประเมินความต้องการจำเป็น, การพัฒนาคุณภาพโรงเรียน, ครูรักถิ่น

บทนำ (Introduction)

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนและส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลที่สนใจอยากจะเป็นครูให้มีโอกาสเรียนจบในระดับสูงพร้อมไปกับการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สำนักพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู นักศึกษาครู และสถานศึกษา จึงจัดทำโครงการครูรักถิ่นเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสให้เป็นครูรุ่นใหม่เพื่อสร้างคุณภาพโรงเรียนของชุมชน เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในแต่ละโรงเรียนมีประสิทธิภาพ สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้เตรียมความพร้อมโดยการกำหนดกรอบในการพัฒนาโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน (Equitable Education Fund, n.d.)

การพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นหรือโรงเรียนปลายทางตามมาตรฐานคุณภาพ 6Q (6 Quality) โดยมาตรฐานคุณภาพ 6Q เริ่มต้นจาก Equitable Education Fund (2019) ได้กำหนดมาตรการในการส่งเสริมโรงเรียนให้พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ด้วยตนเองในระยะยาว โดยอาศัยการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทั้งโรงเรียนผ่านมาตรการ 5Qs ดำเนินในโครงการวิจัยปฏิบัติการโรงเรียนพัฒนา

คุณภาพต่อเนื่อง (School Quality Improvement Program: sQip) 5 มาตรการ ได้แก่ 1) Q-Coach 2) Q-Goal 3) Q-PLC 4) Q-Info และ 5) Q-Network เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนภายในโรงเรียนโดยเชื่อมโยงความพยายามของโรงเรียนไปสู่การเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) Q-Coach หมายถึง บุคลากรภายนอกโรงเรียนที่ทำหน้าที่พี่เลี้ยงสนับสนุนทางวิชาการช่วยจุดประกาย สร้างแรงกระตุ้นและเอื้ออำนวยจัดกระบวนการช่วยเหลือ แล้วนำมาตรการอีก 4 องค์ประกอบ คือ Q-Goal, Q-PLC, Q-Info และ Q-Network ไปยังโรงเรียนและเชื่อมโยงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเข้ากับโครงการ เพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 2) Q-Goal หมายถึง เป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร นักเรียน และชุมชน ที่ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเอง โดยเป้าหมายนั้น ๆ มีความหมายเชื่อมโยงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนและสอดคล้องกับบริบท 3) Q-PLCs หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มครู (Professional learning community) จากประสบการณ์ผ่านการครุ่นคิดอย่างไตร่ตรอง วิพากษ์ สะท้อนความคิด การฝึกทักษะการฟังอย่างลึกซึ้ง 4) Q-Info หมายถึง ระบบสารสนเทศติดตามนักเรียนเป็นรายคน ที่สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น โดยมีขีดความสามารถในการติดตามการมาเรียน ขาดเรียนรวมถึงผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายคน สามารถประมวลผลในระดับชั้นเรียนจนถึงภาพรวมของโรงเรียน สามารถแจ้งเตือนกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงสูงที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลใกล้ชิดเพื่อแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังช่วยลดภาระของครูในการประมวลข้อมูลและภาระทางธุรการอีกด้วย 5) Q-Network หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามโรงเรียนในเป้าหมายที่กลุ่มโรงเรียนสนใจร่วมกัน ตลอดจนมีแรงขับเคลื่อนจากกลุ่มโรงเรียนเพื่อน (Peer-group pressure) มาเสริมแรงขับเคลื่อนจากภายใน Q-Network อยู่ในรูปเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยมี Q-Coach สนับสนุนกระบวนการ ต่อมาในปี 2564 Equitable Education Fund (2020) ได้พัฒนามาตรการคุณภาพเพิ่มอีก 1 มาตรการคุณภาพ คือ Q-Classroom ซึ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนให้ผู้เรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามความสามารถและพัฒนาได้ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง รวมเป็น 6Q (6 Quality) ต่อมาได้ปรับจาก Q-Classroom เป็น Q-Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียน ผ่านการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ (Equitable Education Fund, 2021)

ดังนั้นการพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นหรือโรงเรียนปลายทางเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลให้เป็นครูรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชนบ้านเกิด ตามมาตรการคุณภาพ 6Q (6 Quality) ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership) 2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) 3) ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) 4) การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal) 5) ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) และ 6) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network) จึงจำเป็นต้องประเมินความต้องการจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาโรงเรียนตามมาตรการคุณภาพที่กำหนดไว้ (Equitable Education Fund, n.d.)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีการสำรวจอย่างเป็นทางการว่าโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นในประเทศไทยมีความต้องการจำเป็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับมาตรการคุณภาพ 6Q (6 Quality) ปรากฏเพียงหลักฐานงานวิจัยต่าง ๆ ในประเทศไทยที่สนใจสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการการหนุนเสริมการพัฒนา

โรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น รวมถึงการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณภาพในโครงการครูรักถิ่น (Equitable Education Fund, 2021) และงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจของนักศึกษาในโครงการครูรักถิ่น (Punmee, Tongjion, & Linphoo, 2022) ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ของโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น และรู้ความต้องการของโรงเรียนว่าจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาด้านใด (Wongwanich, 2019)

การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาและประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น เพื่อทราบถึงความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมโรงเรียนตามมาตรฐานคุณภาพที่จำเป็นเร่งด่วนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objective)

เพื่อศึกษาและประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น มาจากมาตรฐานคุณภาพ 6Q (6 Quality) ในโครงการครูรักถิ่นมาเป็นแนวทางเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

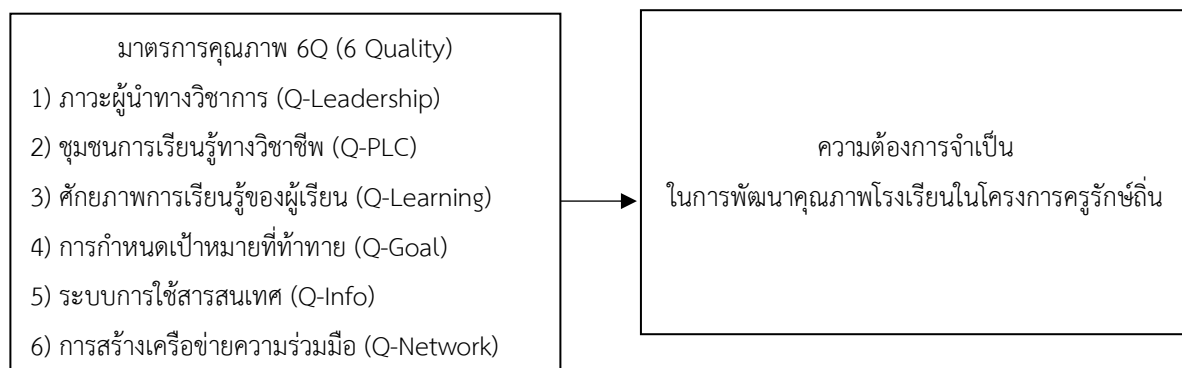

Figure 1 Conceptual framework

กรอบแนวคิดการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น หมายถึง การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นตามมาตรฐาน 6Q ซึ่งย่อมาจาก 6 Quality ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership) 2) ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) 3) ด้านศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) 4) ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal) 5) ด้านระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) 6) ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network)

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณธรรมซึ่งเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลโรงเรียน จำนวน 697 โรงเรียน ได้แก่ ภาคเหนือ จำนวน 241 โรงเรียน ภาคกลาง 85 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 148 โรงเรียน และภาคใต้ 223 โรงเรียน (Equitable Education Fund, n.d.) ซึ่งเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลโรงเรียนในโครงการคุณธรรมที่ตนเองสังกัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณธรรมซึ่งเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลโรงเรียน จำนวน 248 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างวิจัยด้วยการคำนวณตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรตามภูมิภาคและแบ่งกลุ่มโรงเรียนตามขนาดในแต่ละภาค แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือจำนวน 85 โรงเรียน ภาคกลางจำนวน 30 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 54 โรงเรียน และภาคใต้จำนวน 79 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้ 248 โรงเรียน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการคุณธรรม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน** เป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ ชื่อโรงเรียน สังกัด ชื่อกลุ่มเครือข่ายคุณธรรม ตำแหน่ง ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ระยะทางจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาถึงโรงเรียน จำนวนนักเรียนในโรงเรียน สถานการณ์การยุบ/ควบรวมของโรงเรียน การเข้าร่วมโครงการของโรงเรียน เส้นทางเดินทางไปโรงเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาถึงโรงเรียน ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน **ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนในโครงการคุณธรรม** การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล 6Q (6 Quality) แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) (สภาพที่เป็นอยู่น้อยที่สุด-สภาพที่เป็นอยู่มากที่สุด) (สภาพที่ควรจะเป็นน้อยที่สุด-สภาพที่ควรจะเป็นมากที่สุด) อยู่ในรูปแบบของการตอบสนองคู่ (Dual-response format) คือ ในหนึ่งข้อคำถามผู้ตอบแบบสอบถามต้องตอบข้อมูล 2 ชุดด้วยกัน คือ สภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น จำนวน 47 ข้อ และ **ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนาโรงเรียนในโครงการคุณธรรม** เป็นข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 2 คน และด้านหลักสูตรการสอน จำนวน 1 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องชัดเจนของภาษา โดยใช้ดัชนี IOC (Item objective congruence) ที่มีเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC มากกว่า 0.5 ผลการตรวจสอบพบว่าค่า IOC ของเครื่องมืออยู่ระหว่าง .800-1.000 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 โรงเรียน เพื่อ

ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยเฉลี่ยรวมทั้งฉบับเท่ากับ .961

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกับโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่นกับทางโรงเรียนแล้วผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนอนุรักษ์ถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลโรงเรียน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการอนุรักษ์ถิ่น ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 3 เดือน โดยเก็บข้อมูลทั้ง 4 ภาค รายละเอียดดังนี้ เก็บข้อมูลภาคกลางในวันที่ 27-28 พฤษภาคม 2566 ภาคเหนือวันที่ 17-18 มิถุนายน 2566 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ 24-25 มิถุนายน 2566 และภาคใต้ วันที่ 1-2 กรกฎาคม 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยระบุความต้องการจำเป็น (Needs identification) โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) และกำหนดให้ระดับที่คาดหวังของแต่ละข้อรายการมีค่าเท่ากับ 5 ซึ่งเป็นค่าสูงสุด การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงค่าดัชนี $PNI_{modified}$ จากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามาก หมายถึงมีความต้องการจำเป็นสูง ต้องได้รับความสนใจพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่าโดยมีเกณฑ์การพิจารณาจากดัชนี $PNI_{modified}$ ที่มีค่า 0.30 ขึ้นไป ถือเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการพัฒนา และวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่น จากข้อคำถามปลายเปิดโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการนำความคิดเห็นที่สอดคล้องกันมาจัดกลุ่มค่าแล้วนับความถี่ของความคิดเห็น

ผลการวิจัย (Research results)

ผลการวิจัยเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ตอนที่ 2 ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานการคุณภาพโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่น และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาตามมาตรฐานการคุณภาพโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่น รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการที่เป็นตัวแทนโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่อยู่ในภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 47.58 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.47 มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ณ โรงเรียนปัจจุบันต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.71 มีระยะทางจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาถึงโรงเรียน 11-50 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 43.55 มีนักเรียน 120-359 คน คิดเป็นร้อยละ 57.26 และไม่อยู่ในแผนควรวรรณ คิดเป็นร้อยละ 90.32

ตอนที่ 2 ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานการคุณภาพโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่น

ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานการคุณภาพโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่นในภาพรวม พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการอนุรักษ์ถิ่น ด้านระบบการใช้

สารสนเทศ (Q-Info) มากที่สุด ($PNI_{modified} = .256$) รองลงมาคือ ด้านศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) ($PNI_{modified} = .238$) และด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) ($PNI_{modified} = .222$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

Table 1 Results of the overall needs assessment for improving the quality of schools in the Kru Rak Thin Project. (n = 248)

ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น ในภาพรวม (n = 248)				
ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ในโครงการครูรักถิ่น	สภาพความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น		$PNI_{modified}$	ลำดับ ความสำคัญ
	สภาพที่ คาดหวัง (I)	สภาพที่ เป็นอยู่จริง (D)		
1. ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info)	4.80	3.82	.256	1
2. ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning)	4.80	3.88	.238	2
3. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC)	4.75	3.88	.222	3
4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network)	4.81	3.95	.217	4
5. การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal)	4.81	4.00	.202	5
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership)	4.84	4.23	.145	6

ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรการคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่นรายด้าน โดยผู้วิจัยนำเสนอความต้องการจำเป็นใน 3 ลำดับแรก พบว่า ด้านระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) พบว่า มีความต้องการจำเป็นให้มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอมากที่สุด ($PNI_{modified} = .266$) ด้านศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) พบว่า มีความต้องการจำเป็นให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ($PNI_{modified} = .323$) ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นให้มีการตั้งคำถามชวนคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงของวัตถุประสงค์และกระบวนการจัดการเรียนรู้มากที่สุด ($PNI_{modified} = .282$) ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network) พบว่า มีความต้องการจำเป็นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มมากที่สุด ($PNI_{modified} = .259$) ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal) พบว่า มีความต้องการจำเป็นให้มีการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย มากที่สุด ($PNI_{modified} = .224$) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership) พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในการให้ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ติดตามความก้าวหน้าการสอนของครูอย่างต่อเนื่องมากที่สุด ($PNI_{modified} = .180$) รายละเอียดดังตารางที่ 2

Table 2 The results of the assessment of needs in developing the quality of schools in the Kru Rak Thin Project, classified by side. (n = 238)

ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น จำแนกรายด้าน (n = 238)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพ โรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น	สภาพความต้องการจำเป็นในการ ส่งเสริมการพัฒนาตามมาตรฐาน คุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น		PNI _{modified}	ลำดับ ความสำคัญ
	สภาพที่ คาดหวัง (I)	สภาพที่ เป็นอยู่จริง (D)		
1. ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info)	4.80	3.82	.256	1
1.1 มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอ	4.81	3.80	.266	1
1.2 มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างเพียงพอ	4.81	3.83	.257	2
1.3 มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการบริหารงาน	4.81	3.83	.257	2
1.4 มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลครูและนักเรียน อย่างเพียงพอ	4.80	3.83	.255	3
2. ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning)	4.80	3.88	.238	2
2.1 นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.74	3.59	.323	1
2.2 นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	4.76	3.60	.322	2
2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.78	3.64	.312	3
3. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC)	4.75	3.88	.222	3
3.1 มีการตั้งคำถามชวนคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณา ความสอดคล้องเชื่อมโยงของวัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.67	3.64	.282	1
3.2 มีการนำผลการสังเกตการจัดการเรียนรู้เพื่อสะท้อนแลกเปลี่ยนในวง PLC	4.72	3.72	.268	2
3.3 ครูเปิดห้องเรียนเพื่อให้เพื่อนครูสังเกตการสอน	4.64	3.69	.256	3
3.4 มีการตั้งคำถามชวนคิดไปให้ถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	4.75	3.78	.256	3
4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network)	4.81	3.95	.217	4
4.4 สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่ม	4.84	3.85	.259	1
4.3 สมาชิกมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่กลุ่มกำหนด	4.83	3.95	.225	2
4.2 สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย/วิสัยทัศน์หรือนโยบายของกลุ่ม	4.80	3.95	.215	3
5. การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal)	4.81	4.00	.202	5
4.1 มีการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย	4.78	3.91	.224	1
4.2 ความชัดเจนของแผนงานที่สนับสนุนเป้าหมายที่ท้าทายของโรงเรียน	4.78	3.94	.215	2
4.3 ความชัดเจนของแผนและการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.80	4.00	.200	3
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership)	4.84	4.23	.145	6
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศ ติดตามความก้าวหน้าการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	4.86	4.12	.180	1
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ติดตามความก้าวหน้าพัฒนาการของผู้เรียนทุกชั้น	4.87	4.14	.177	2
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรเวลาเพื่อพัฒนางานวิชาการร่วมกับครู ไว้อย่างชัดเจน	4.81	4.11	.171	3

Table 3 Results of the assessment of necessary needs in developing school quality in the Kru Rak Thin Project classified by region. (n = 248)

ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น จำแนกรายภาค (n = 248)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น	เหนือ		กลาง		ตะวันออก		ใต้	
					เฉิงเหนือ			
	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ
1. ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info)	258.	1	262.	1	234.	1	255.	1
2. ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning)	226.	5	247.	2	214.	2	242.	2
3. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC)	255.	2	211.	4	181.	3	209.	3
4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network)	238.	3	214.	3	180.	4	191.	5
5. การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal)	232.	4	191.	5	174.	5	203.	4
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership)	181.	6	124.	6	111.	6	143.	6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น

ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น จากข้อคำถามปลายเปิดในภาพรวมพบว่า โรงเรียนต้องการพัฒนาระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) มากที่สุด เมื่อจำแนกรายด้านโดยด้านระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) พบว่า โรงเรียนต้องการพัฒนารูปแบบการจัดสารสนเทศมากที่สุด ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership) พบว่า โรงเรียนต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน active learning มากที่สุด ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network) พบว่า โรงเรียนต้องการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมากที่สุด ด้านศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) พบว่า โรงเรียนต้องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากที่สุด ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal) พบว่า โรงเรียนต้องการพัฒนากระบวนการให้กับบุคลากร มากที่สุด ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) พบว่า โรงเรียนต้องการพัฒนาด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมากที่สุด รายละเอียดดังตารางที่ 4

Table 4 Results of analysis of needs for school development in the Kru Rak Thin Project.

ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น		
ลำดับที่	ความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น	ความถี่
1	ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info)	31
	พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศ	11
	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษา	7
	เพิ่มเทคโนโลยีที่จำเป็นในห้องเรียนให้ครบทุกห้อง	5
2	ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership)	29
	พัฒนาการจัดการเรียนการสอน Active learning	9
	การใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	7
	ความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3
3	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network)	26
	พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	7
	ครูที่ดีในยุคที่นักเรียนขาดคุณธรรมจริยธรรม	4
	อบรม Q-info ระบบทะเบียนเพื่อให้ครูทุกคนดำเนินการได้	2
4	ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning)	19
	จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	8
	ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะอาชีพ	4
	จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน	1
5	การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal)	12
	พัฒนากระบวนการให้กับบุคลากร	4
	ลดภาระงานจริงและต่างกระทรวงให้มากที่สุด	2
	การติดตามและการประเมินนิเทศติดตามครู	2
6	ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC)	11
	พัฒนาด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4
	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นทักษะชีวิต	3
	ส่งเสริมอาชีพระหว่างเรียน	2

อภิปรายผล (Conclusion)

สรุปผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นที่น่าสนใจ นำเสนอเรียงลำดับมาตรการคุณภาพ 6Q ตามความต้องการจำเป็นเร่งด่วนจากมากไปน้อยได้แก่ 1) ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) 2) ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) 3) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) 4) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network) 5) การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal) 6) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นแรก ด้านระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นให้มีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอมากที่สุด เนื่องจากระบบการใช้สารสนเทศที่มีระบบการจัดการข้อมูลในการจัดการเรียนการสอน ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จะช่วยลดเอกสาร ลดภาระงาน

ของครู (Rojanjirapaisan, 2021) รวมไปถึงหากโรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อการประกันคุณภาพภายใน จะช่วยให้โรงเรียนรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูลการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ อีกทั้งลดระยะเวลาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานด้านประกันคุณภาพได้สะดวกทุกที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต และสามารถตรวจสอบความถูกต้องพร้อมทั้งแก้ไข ปรับปรุงข้อมูลและประมวลผลได้ทันที (Thaothumma, Yaboonthong, & Thongngok, 2017; Soontaros, 2014)

ประเด็นที่สอง ด้านศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Q-Learning) โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนบางส่วนในปัจจุบันยังรอความรู้จากครู โดยครูให้ความรู้เพียงอย่างเดียว อาจจะทำให้ขาดการฝึกค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากครู ซึ่งถ้าหากนักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ จะทำให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหากครูออกแบบกิจกรรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิต (Soft skills) (Promsuk & Tunyaboontrakun, 2023) และทำให้นักเรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งการใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐานทำให้นักเรียนสร้างและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Sribunyong, 2021)

ประเด็นที่สาม ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Q-PLC) โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นให้มีการตั้งคำถามชวนคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงของวัตถุประสงค์กระบวนการจัดการเรียนรู้ อาจจะเป็นผู้บริหารขาดทักษะการสื่อสารและกระบวนการตั้งคำถามเพื่อสอนแนะ (Coaching) กับครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ที่เน้นการวางแผนการสอน การสอนและการสะท้อนคิดจากแผนการจัดการเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพ ซึ่งหากมีแนวทางการพูดคุย คำถาม บทสนทนา ให้ผู้บริหารมีการตั้งคำถามชวนคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้บริหารสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการตั้งคำถามเพื่อสอนแนะ (Coaching) จะทำให้การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาเข้มข้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ ความรู้และประสบการณ์ของผู้นิเทศ ทำให้ครูได้เรียนรู้และการให้คำแนะนำ สอนแนะ จากผู้นิเทศหรือผู้บริหาร สามารถแสดงพฤติกรรมบรรลุตามผลลัพธ์ในการดำเนินการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ (Inrak, 2022)

ประเด็นที่สี่ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Q-Network) พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น เนื่องจากกระบวนการดำเนินการกลุ่มเครือข่ายที่มีเป้าหมายเดียวกัน มีการทำงานใกล้เคียงกัน ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างความรู้ใหม่หรือแนวทางปฏิบัติที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและมีแนวคิดเหมือนกันจะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จตามแนวคิดของชุมชนนักปฏิบัติ (Tremblay, 2021)

ประเด็นที่ห้า ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย (Q-Goal) พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นให้มีการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายมากที่สุด เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายจะทำให้ไปสู่การพัฒนาโรงเรียนเพื่อเพิ่มคุณภาพ การดำเนินการจนประสบความสำเร็จ และจะเป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินงานและการคาดการณ์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Bunbangkerd & Chaikhet, 2022)

ประเด็นที่หก ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (Q-Leadership) พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในการให้ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศ ติดตามความก้าวหน้าการสอนของครูอย่างต่อเนื่องมากที่สุด เนื่องจากด้านภาวะผู้นำที่แสดงออกทางพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของครูนักเรียน ((Somprat, 2017) และหากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการจะส่งผลถึงการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ ครูและนักเรียนก็จะมีคุณภาพน้อยตามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (Nampoun, Ouppinjai, & Sukprapaporn, 2021)

ประเด็นที่เจ็ด โรงเรียนทุกภาคในประเทศไทยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ด้านระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) มากที่สุดเช่นกัน เนื่องจากระบบการใช้สารสนเทศ เป็นระบบสารสนเทศที่ออกแบบมาเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการออกแบบระบบเพื่อช่วยลดภาระงานของครู ทั้งการออกแบบการเรียนรู้การตรวจสอบข้อนักเรียน การประมวลผลแต่ละรายวิชา ซึ่งระบบการใช้สารสนเทศ สามารถให้ครูทำงานในรูปแบบเดิมได้เพียงแค่เปลี่ยนจากการบันทึกลงกระดาษเป็นการบันทึกลงในระบบสารสนเทศ (Kongsuwan, Kumarkaew, Sonkom, & Oontha, 2012) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและสร้างความเสมอภาคของผู้เรียนที่อยู่ในรูปของระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาขึ้นในรูปแบบของการสร้างฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่ประกอบด้วย ข้อมูลโรงเรียน ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลหลักสูตรการเรียน การสอน การประเมินผลผู้เรียน เพื่อการพัฒนาและติดตามผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถแจ้งเตือนกรณีผู้เรียนที่มีความเสี่ยงสูงที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลใกล้ชิดเพื่อแก้ไขปัญหาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงยังเป็นการเชื่อมฐานข้อมูลของโรงเรียนทั่วประเทศไว้ในที่เดียวกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Recommendations)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ครู บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นให้เกิดการใช้งานและพัฒนาระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) เป็นพิเศษ เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของโรงเรียน เช่น การทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญเพื่อกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การอบรมพัฒนาครูให้เห็นถึงความสำคัญในการใช้งานระบบการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการมอบหมายหน้าที่หลักในการดูแลระบบการใช้สารสนเทศในแต่ละสถานศึกษา และส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาที่มีการใช้งานระบบสารสนเทศและนำผู้มีประสบการณ์มาเป็นพี่เลี้ยงให้กับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่เริ่มต้นใช้ระบบสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรดำเนินการวิจัย พัฒนา ออกแบบ ระบบการใช้สารสนเทศ (Q-Info) โดยเน้นระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการประกันคุณภาพภายใน และระบบบริหารงาน รวมไปถึงพัฒนารูปแบบการจัดสารสนเทศในโรงเรียนในโครงการครูรักถิ่น รวมถึงพัฒนาตัวชี้วัดตามมาตรฐานคุณภาพ 6Q ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในแต่ละบริบทของการศึกษา

References

- Bunbangkerd, J., & Chaikhet, N. (2022). The goal setting of budget planning that affects organization performance. *Journal of Management Science Research, Surindra Rajabhat University*, 6(3), 200-213.
- Equitable Education Fund. (2021). *Development of school support models for Kru Rak Thin Project*.
- Equitable Education Fund. (n.d.). *Operational manual for teams supporting school development in remote areas to prepare for the development of new generations of teachers: Kru Rak Thin Project*.
- Equitable Education Fund. (2019). *See yourself as a coach: School quality improvement program (sQip)*. Petchpoom Printing Company.
- Equitable Education Fund. (2020). Action manual for schools: Developing schools in remote areas to prepare for the development of new generations of teachers: Kru Rak Thin Project. Equitable Education Fund (EEF).
- Equitable Education Fund. (2021). *Developing schools in remote areas to prepare for the development of new teachers in Kru Rak Thin Project*. Equitable Education Fund (EEF).
- Equitable Education Fund. (2022, June 24). 'Q-Info' digital platform to reduce inequality, reduce the workload for teachers throughout the school, and reduce the risk of students in every dimension on an individual basis: EFE is piloted in 70 Border Patrol Police schools across the country. <https://www.eef.or.th/news-q-info-240622/>
- Inrak, C. (2022). Effects of coaching supervision in professional practice for educational administrators, graduate program in educational administration, Christian University of Thailand. *URU Journal of Integrated Sciences for Development*, 12(2), 1-22.
- Kongsuwan, S., Kumarkaew, C., Sonkom, P., & Oontha, D. (2012). *Q-Info and the development of information systems in schools*. <https://www.starfishlabz.com/blog/798-q-info-กับการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียน>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Nampoun, P., Ouppinjai, S., & Sukprapaporn, T. (2021). Academic leadership of school administrators and internal supervision of schools. *Association of Professional Development of Educational Administration*, 3(2), 51-61.

- Promsuk, T., & Tunyaboontrakun, P. (2023). Development of art activities based on constructionism through multimedia learning to enhance soft skills for 21st-century students. *Silpakorn Educational Research Journal*, 15(1), 246-264.
- Punmee, Y., Tongjon, C., & Linphoo, M. (2022). Group counseling activities based on mindfulness in promoting academic achievement motivation of Kru Rak Thin students. *Journal of MCU Ubon*, 7(2), 2362-2372.
- Rojanjirapaisan, U. (2021, April 1). *Educational innovation reduces teacher burden and increases student quality: Because education can develop quality “database system”*. <https://iamkru.com/2021/04/01/q-info-นวัตกรรมการศึกษา-ลดภาระ/>
- Somprat, K. (2017). *Learning leadership of school principals: A grounded theory study*. Klunghana Printing Press.
- Soontaros, S. (2014). The efficiency assessment of management information system for internal quality assurance implemented in the office of Si Racha campus, Kasetsart University. *Journal of Graduate School of Commerce-Burapha Review*, 9(1), 89-107.
- Sribunyong, P. (2021). Project-based learning with constructivism and scaffolding. *Rajamangala University of Technology Tawan-ok Social Science Journal*, 10(1), 57-65.
- Thaothumma, B., Yaboonthong, Y., & Thongngok, T. (2017). Information system management for the internal quality assurance of Chongfah Sinseung Wanish Bamrung School, Chiang Mai Province. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 10(3), 2189-2204.
- Tremblay, D. G. (2021). Community–innovative communities of practice: What are the conditions for implementation and innovation? In *Innovation economics, engineering and management handbook 2: Special themes* (pp. 93-100).
- Wongwanich, S. (2019). *Need assessment research*. Chulalongkorn University Press.